

“Azərbaycan Skautları Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri Naminə” Proqramı

Azərbaycan Skautları

Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə öz
töhfəsini verirlər

Milli Gənclər Proqramının “Azərbaycan
Skautları Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri
Naminə” proqramının bələdçi kitabı

SCOUTS
Creating a Better World

**“Azərbaycan Skautları
Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri
Naminə” Proqramı**

SCOUTS®
Creating a Better World

ALWALEED
PHILANTHROPIES
الوليد للإنسانية

© Milli Gənclər
Proqramının “Azərbaycan
Skautları Dayanıqlı İnkişaf
Məqsədləri Naminə”
proqramı
Mart 2022

Azərbaycan Skautlar Assosiasiyası
Bakı, Azərbaycan

Tel.: + 994 70 502 23 91

info@scout.az
www.scout.az

Kitabçanın dizayn edilməsi və tərtibatı
zamanı Dünya Skaut Hərəkatı Təşkilatının
şablonlarından istifadə edilmişdir. Bu nəşrin
dünya proqramı üçün istehsalı Alwaleed
Philanthropies təşkilatının dəstəyi sayəsində
mümkün olmuşdur.
Təlimlərin həyata keçirilməsi zamanı təqdimat
materialını <https://scout.az/scouts-for-sdgs/>
Saytına keçid edərək əldə edə bilərsiniz.

“Azərbaycan Skautları Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri Naminə” Proqramı

Azərbaycan Skautları

Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə öz
töhfəsini verirlər

Milli Gənclər Proqramının “Azərbaycan
Skautları Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri
Naminə” proqramının bələdçi kitabı

Bu proqram Azərbaycan Skautlar Assosiasiyasının Milli Baş Müvəkkili
Ülvi Məmmədov tərəfindən “ASA-MTP001-WB22-1” kursunun
çərçivəsində hazırlanmışdır.

“Azərbaycan Skautları
Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri
Naminə” Proqramı

HAMI ÜÇÜN DAYANIQLI
İNKİŞAFIN
TƏDRİSİ
TƏBLİĞİ
TƏŞVİQİ

"Skautlar Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri Naminə" Milli Gənclər Proqramından və Hərəkətin Daha Yaxşı Dünya Çərçivəsi təşəbbüslərindən istifadə edən 57 milyon Skautun səfərbərliyidir.

17 Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri istiqamətində məlumatlılığı artırmaq və hərəkətə keçmək üçün qabaqcıl Sülh Elçiləri təşəbbüsü də fəaliyyət göstərir

Skautinq gənclərə fəal dünya vətəndaşı olmağa imkan verir

Skautilinq dünyanın ən böyük təhsil hərəkətlərindən biridir dünyanın 224 ölkə və ərazisində 57 milyon gənci cəlb edir. Artan bir hərəkət olaraq, Skautinq yerli icmalar kontekstinə dərinlən daxil olub və gənclərin müxtəlif ehtiyac və istəklərinə cavab verə bilər.

Skaut Gənclər Proqramı və onun transformativ qeyri-formal təhsil imkanları vasitəsilə Skautinq gənclərin böyüməsinə və inkişafına bilavasitə töhfə verir, onlara fəal global vətəndaşlar olmaq və dünya üzrə icmalarda müsbət dəyişiklik yaratmaq imkanı verir..

Davamlı inkişafa nail olmaq üçün uzunmüddətli öhdəliyi ilə Skautinq gəncləri planetimizin üzleşdiyi ən aktual sosial, ekoloji və iqtisadi problemlərin həlli üçün görünməmiş səylərə cəlb etmək gücünə malikdir. Bu günə qədər Skautlar DİM-lərə doğru 1,5 milyard saatlıq ictimai xidmət səfərbər etmişdir ki, bunun da 2 milyon yarım saati Azərbaycan Skautlarının payına düşür. İndi biz irəliləyən doğru növbəti addımı atmağa hazırıq.

Skautlar DİM-lər Naminə proqramı 17 Məqsəd və 17 Məqsədlə bağlı iki milyon yerli aksiyada 57 milyon gənci əhatə edən dünyanın ən böyük əlaqələndirilmiş gənclər aktivasiyasıdır.

Təhsil davamlı inkişafa nail olmaq üçün açardır

2030-cu il Gündəliyi DİM ilə birlikdə üzv dövlətlər tərəfindən qəbul edildi. 2015-ci ildə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı davamlı inkişaf və qlobal vətəndaşlığı birləşdirən universal çərçivə təklif edir. Bu çərçivə göstərir ki, bütün səviyyələrdə fəal qlobal vətəndaşlar daha firavan, dinc və dayanıqlı dünyanın qurulmasının bir hissəsi olmalıdır.

Skautinqin fəaliyyət yönümlü, özünütəhsil yanaşması gənclərin fəal vətəndaş kimi formalaşmasına və davamlı inkişafa töhfə verməyə kömək etmək üçün unikal mövqedədir. 169 DİM hədəfinin üçdə birindən çoxu gənclərin rolunu və Skaut Hərəkatının Keyfiyyətli Təhsil üzrə DİM 4 ilə birbaşa qeyri-formal təhsil əlaqələrinə diqqətini vurğulayır.

17 DİM Skautinqin missiyası ilə tam uyğundur, o da "insanların fərd olaraq özlərini həyata keçirdikləri və özlərinin bir rol oynadıqları daha yaxşı bir dünya qurmağa kömək etməkdir.

DİM-lər istiqamətindəki işimiz birbaşa Skautinqin gələcəyə baxışına uyğundur və sülh və inkişafa 110 ildən çox töhfə verən mirasa əsaslanır.

Skaut Hərəkəti Məqsədlər üçün birləşdi

© WSB Inc. / Erin Slavova

2017-ci ildə Azərbaycanda, Bakıda keçirilən 41-ci Ümumdünya Skaut Konfransında Skaut Hərəkatının müxtəlif ölkələrindən olan 1500-dən çox lider 17 SDG ilə insanlar, planet və rifah üçün 2030-cu il üçün global fəaliyyət planını alqışladı. 2017-08 (Dayanıqlı İnkişaf üçün 2030 Gündəliyi) qətnaməsi ilə Ümumdünya Skaut Konfransı Üzv Təşkilatları “Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin həyata keçirilməsində fəal rol oynamağa” çağırırdı və Dünya Skaut Komitəsini 2030-cu il Gündəliyi ilə inteqrasiyaya dəvət etdi. Skautlar DİM-lər Naminə DHST-nin bütün səviyyələrdə DİM-lərə daha güclü, daha əlaqələndirilmiş töhfə tələb edən Dünya Skaut Konfransının qətnaməsinə cavabıdır. Bu qətnamə Skautinqin DİM-lərə davamlı töhfəsini müəyyən etmək üçün söhbətlərin əsasını təşkil etdi. Milli Skaut Təşkilatlarını dəstəkləmək üçün resursların yaradılması və davamlı inkişafa töhfə vermək üçün Daha Yaxşı Dünya Çərçivəsində Skaut təşəbbüslərinin gələcək inkişafı Skautlar DİM-lər Naminə təşəbbüsünün bir hissəsidir.

PROQRAMIN MƏQSƏDİ NƏDİR?

Proqramın əsas məqsədi ASA-nın üzvlərinin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üzrə bilik və bacarıqlarının peşəkar şəkildə inkişafını həyata keçirtməkdir. Həmçinin skaut dəstələrində liderlər öyrəndikləri bilik və bacarıqları uşaqlara tədris edəcəklər. Bunun üçün Təməl Liderlik kursunda bu istiqamətdə təlimlər də təşkil olunacaqdır.

Proqramdan Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üzrə fəaliyyət göstərmək və skautlarını bu istiqamətdə maarifləndirmək istəyən ictimai fəal olan gənc skautlar yararlanacaqlar. Nəticədə layihədən birbaşa və dolayısı yolla 2000-dən çox gənc faydalanmış olacaqdır. Yaş həddinə gəlincə isə layihədən əsasən faydalananlar 10-23 yaşlı uşaq, yeniyetmə və gənclər olacaqdır.

Qlobal Proqram Azərbaycanda

Azərbaycan Skautlar Assosiasiyasının üzvlərinin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin tədrisi çərçivəsində bilik və bacarıqlarının peşəkar şəkildə inkişafına yönəlmiş təlimlərin həyata keçirilməsi proqramın əsas missiyasıdır.

Məlum olduğu kimi skaut hərəkatı dünyanın bir çox ölkələrində çox geniş yayılmışdır. Hərəkatın yarandığı dövrdən bu vaxta qədər, yeni 114 il ərzində 500 milyondan çox üzvü olmuşdur. Hal-hazırda isə 57 milyondan çox üzvü vardır. Skaut hərəkatı dünyanın ən böyük könüllülərdən ibarət gənclər hərəkatıdır.

Skaut hərəkatının devizi "Daha yaxşı dünya yaradaq!"dır. Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri də məhz bu istiqamətdə fəaliyyət göstərir. Skaut hərəkatı gənclərin müxtəlif metodlar vasitəsi ilə 5 istiqamətdə (intellektual, fiziki, emosional, sosial və psixoloji) inkişaf etdirilməsi ilə məşğul olur. Azərbaycan Skautlar Assosiasiyası 1997-ci ildə yaradılmış, 2000-ci ildə isə Dünya Skaut Hərəkatı Təşkilatına üzv olmuşdur.

Son illərdə ASA uğurlu inkişaf yolu keçməklə Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üçün öz töhvəsini verməkdədir. Son 6 ildə təşkilatın ölkə gənclərinə verdiyi tövhəyə, müxtəlif təbəqələrdən olan gəncləri fəal ictimai həyata cəlb etməsinə baxmıyaq, bir sıra problem və çətinliklər hələ də mövcuddur.

Skautlar DiM-lər Naminə proqramı necə işləyəcək?

Skautlar DİM-lər Naminə proqramının vizyonunu reallığa çevirmək üçün Skaut Hərəkatı yenilənmiş Daha Yaxşı Dünya Çərçivəsində təşəbbüsləri tamamlamaq üçün bir sıra resurs təklif edəcək, o cümlədən mərkəzi DİM mərkəzi, təlim, maliyyələşdirmə, tərəfdaşlıqlar, alət dəstləri və onlayn kampaniyalar və s.

Skautlar üçün proqram

10-13 yaşlı skautlar üçün təlim proqramı

Fəaliyyət

Müddət: 4 il ərzində 2 dəfə

Yaş qrupu: 10-13 yaşlı skautlar

Material: Qrup işi görmək üçün materiallar, təqdimat, DİM tablosu; Təlimlərin həyata keçirilməsi zamanı təqdimat materialını <https://scout.az/scouts-for-sdgs/> saytına keçid edərək əldə edə bilərsiniz.

Töhvə: Skautlar Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri haqqında ilkin bilik və bacarıqlara yiyələnəcəklər

“Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri” təlimi (mütləq)

Liderlik kursunda DİM təlimi keçmiş liderlər sonradan öz dəstələrinə bu təlimi həyata keçirməlidirlər. Təlim üçün təqdimat saytda yerləşdirilmişdir. Təlim nəzəri, praktiki və təqdimat hissələrini əhatə etməlidir. Praktiki hissədə iştirakçılar “Hazırkı dünya və görmək istədiyimiz dünya” mövzusunda qrup işini icra etdikdən sonra onu təqdim edirlər.

“Stendlər” fəaliyyəti (ehtiyac yaranarsa)

Azərbaycanda ən uyğun olan müxtəlif SDG-lərlə əlaqəli stendlər qurun. Hər bir stenddə gənclər üçün həmin SDG üzrə 15 dəqiqəlik fəaliyyətə rəhbərlik edən şəxs olsun. Gənclər stendlərə yaxınlaşdıqca onlara bu istiqamətdə məlumat verilsin.

“Müvəffəqiyyət nişanı” fəaliyyəti (ehtiyac yaranarsa)

Düşərgə zamanı skautların 17 məqsədin hər biri üçün etməli olduğu bir hərəkətlə müvəffəqiyyət nişanı yaradın. Sonda bütün hərəkətləri yerinə yetirən hər kəs mükafatlandırma mərasiminə dəvət olunsun.

Cəngavərlər üçün proqram

14-17 yaşlı skautlar üçün təlim proqramı

Fəaliyyət

TƏKMİLLƏŞ!

Müddət: 4 il ərzində 2 dəfə

Yaş qrupu: 14-17 yaşlı skautlar

Material: Qrup işi görmək üçün materiallar, təqdimat, DİM tablosu; Təlimlərin həyata keçirilməsi zamanı təqdimat materialını <https://scout.az/scouts-for-sdgs/> saytına keçid edərək əldə edə bilərsiniz.

Töhvə: Skautlar Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri haqqında akademik bilik və bacarıqlara yiyələnəcəklər

“Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri” təlimi (mütləq)

Liderlik kursunda DİM təlimi keçmiş liderlər sonradan öz dəstələrinə bu təlimi həyata keçirməlidirlər. Təlim üçün təqdimat saytda yerləşdirilmişdir. Təlim nəzəri, praktiki və təqdimat hissələrini əhatə etməlidir. Praktiki hissədə iştirakçılar “Dünya Dayanıqlı İnkişaf Naminə necə çalışır? Nələri etməlidirlər?” mövzusunda qrup işini icra etdikdən sonra onu təqdim edirlər.

“Bizim icma fəaliyyət planımız” fəaliyyəti (ehtiyac yaranarsa)

Müzakirə şəklində və ya təqdimat şəklində icra edilir. Bu fəaliyyət zamanı gənclər ətrafdakı problemlərə təsirli həllər tapmaq üçün real həyat kontekstində tətbiq etməklə problem həll etmə bacarıqlarını inkişaf etdirməlidirlər. Onlar da bu fəaliyyət planını həyata keçirmək və cəmiyyətə müsbət təsir göstərmək üçün ruhlanmalıdırlar.

“Mənim skaut icmam və SDG-lər” fəaliyyəti (ehtiyac yaranarsa)

Bu fəaliyyətin zamanı gənclər Skautinqdə gördükləri işləri SDG-lərlə əlaqələndirə bilməlidirlər. Onlar həmçinin istədikləri daha yaxşı dünya və bunu həyata keçirməyə necə kömək edə biləcəkləri barədə təsəvvürə malik olmalıdırlar.

Səyyahlar üçün proqram

18-23 yaşlı skautlar üçün təlim proqramı

Fəaliyyət

Müddət: 4 il ərzində 2 dəfə

Yaş qrupu: 18-23 yaşlı skautlar

Material: Qrup işi görmək üçün materiallar, təqdimat, DİM tablosu; Təlimlərin həyata keçirilməsi zamanı təqdimat materialını <https://scout.az/scouts-for-sdgs/> saytına keçid edərək əldə edə bilərsiniz.

Töhvə: Skautlar Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri ilə bağlı işə keçəcəklər və özləri də təlimçi kimi fəaliyyət göstərəcəklər

“Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri” təlimi (mütləq)

Liderlik kursunda DİM təlimi keçmiş liderlər sonradan öz dəstələrinə bu təlimi həyata keçirməlidirlər. Təlim üçün təqdimat saytda yerləşdirilmişdir. Təlim nəzəri, praktiki və təqdimat hissələrini əhatə etməlidir. Praktiki hissədə iştirakçılar “Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərini necə tədris edə bilərik?” mövzusunda qrup işini icra etdikdən sonra onu təqdim edirlər.

“DİM-lərə skaut öhdəliyi” fəaliyyəti (mütləq)

Bu fəaliyyətin sonunda gənclər cəmiyyətdə maraqlandıqları problemi müəyyən etməli, onu təsir etdiyi DİM-lərlə əlaqələndirməli və onların fəaliyyətinin bu DİM-ə nail olmaq və daha yaxşı dünya yaratmaq üçün necə kömək edə biləcəyini göstərməlidir. Onlar həmçinin DİM-lərin mövzusu ətrafında ünsiyyətdə yaradıcılıq və bacarıqlarını inkişaf etdirməli idilər.

“Mənim SDG kampaniyam” fəaliyyəti (mütləq)

Bu fəaliyyətin sonunda gənclər konkret məqsədlərə nail olmaq üzərində işləməyin vacibliyini müdafiə etmək və icma liderlərinin bunu necə edə biləcəyini izah etmək bacarıqlarını inkişaf etdirməlidirlər. Onlar həmçinin öz icmalarında ən aktual məqsədlərə nail olmaq üçün kimin məsul olduğunu və onları necə hesabatlı saxlaya biləcəklərini bilməlidirlər. Onlar www.sdgs.scout.org saytında qeydiyyatdan keçməli və etdikləri fəaliyyəti orada yerləşdirməlidirlər.

TƏLİMÇİLƏR ÜÇÜN METODİKİ BÖLMƏ

3 bölmə

ÖYRƏN! (təlimçilər üçün nəzəri biliklər)

Davamlılıq

Davamlı inkişaf gələcək nəsillərin öz ehtiyaclarını ödəmək imkanlarına xələl gətirmədən indiki ehtiyaclara cavab verən inkişaf kimi müəyyən edilmişdir. Davamlı inkişafa nail olmaq üçün üç əsas elementi uyğunlaşdırmaq çox vacibdir: iqtisadi artım, sosial inklüzivlik və ətraf mühitin mühafizəsi.

Universallıq

Gündəlik 2030 universaldır. Beləliklə, o, bütün ölkələri və bütün insanları davamlı inkişaf üçün inklüziv və kollektiv səylərə cəlb edir. Bu, davamlı inkişaf üçün qlobal tərəfdaşlıq kimi 2030 Gündəliyi ideyasını vurğulayır.

İntegrasiya edilmiş və bölünməz

Bütün məqsədlər bir-birinə bağlıdır və bir məqsəd digərini yerinə yetirmədən həyata keçirilə bilməz. Gündəlik 2030 bütün ölçüləri və bütün səviyyələri ilə bir-birinə bağlıdır: məqsədlər arasında, ölkələr arasında və qlobal, regional və milli səviyyələr arasında.

Skautinq və DİM

Skautinqdə biz inanırıq ki, aktiv vətəndaş dəstəkləyici, məsuliyyətli, avtonom, mədəni cəhətdən həssas və sadıqdır. Gənc insan ardıcıl həyat təzi ilə 17 DİM-in hamısına töhfə vermək üçün müvafiq olan müəyyən bacarıqları inkişaf etdirsə, planetin davamlılığına töhfə verməyə daha yaxındır.

2-3 saat

10-23 yaş arası

Təlim üçün zəruri materiallar proqramlar üzrə əksini tapıb

- Gözləntilər
- Əməkdaşlıq
- Tənqidi düşüncə
- Özünü dərk etmə

HAZIRLAŞ! (təlimçi üçün vəsaitlər)

Təlimçinin bilik və bacarıqlarının artırılması vəsaitləri:

Dünya üzrə sayt 57 milyon skaut DIM-lərə dünyanın ən böyük əlaqələndirilmiş gənclər töhfəsini verir. Onlar bu fəaliyyətlərini <https://sdgs.scout.org/> saytında paylaşaraq həm hesabat verir, həm də portal vasitəsilə bilik və bacarıqlarını artırır.

Azərbaycan Proqramı üzrə saytı Gündəlik hərəkətlər fərq yaradır! Azərbaycanlı skautlar planetimizin üzləşdiyi ən aktual problemlərin həlli üçün innovativ həllər yaradırlar və bunun üçün öyrədirlər. Onlara bu istiqamətdə <https://scout.az/scouts-for-sdgs/> portalı kömək edir.

Qlobal Məqsədlər Daha çox informasiya üçün <https://www.globalgoals.org/> saytı da xidmətinizdədir.

Hesabatlılıq

"Azərbaycan Skautları Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri Naminə" Proqramı çərçivəsində həyata keçirilən bütün fəaliyyətlər "Instagram" sosial şəbəkəsində @scoutsforsdgs hesabında dərc edilir.

2-3 saat

10-23 yaş arası

Təlim üçün zəruri materiallar proqramlar üzrə əksini tapıb

- Gözləntilər
- Əməkdaşlıq
- Tənqidi düşüncə
- Özünü dərk etmə

SƏFİR OL (təlimin modulları)

Təlimin modulları:

Modul 1 Dayanıqlı inkişaf üçün dünyanın problemləri və imkanları haqqında bəhs edən DİM-lər haqqında və tarixi haqqında məlumatın verilməsi;

Modul 2 Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin hər biri haqqında ayrı-ayrılıqda məlumatın verilməsi, hədəflər və faktların bildirilməsi;

Modul 3 "Məqsədlərə nail olmaq üçün liderlik" - Davamlılıq nə üçün yaxşıdır və dəyişikliyə nail olmaqda yaxşı liderliyin əhəmiyyəti nədir? mövzularında söhbətin aparılması;

Modul 4 Yaş səviyyələrinə uyğun qrup işlərinin hazırlanması və təqdimatının həyata keçirilməsi.

Əyani vəsaitlər

Təlimlərin həyata keçirilməsi zamanı təqdimat materialını <https://scout.az/scouts-for-sdgs/> saytına keçid edərək əldə edə bilərsiniz.

2-3 saat

10-23 yaş arası

Təlim üçün zəruri materiallar proqramlar üzrə əksini tapıb

- Gözləntilər
- Əməkdaşlıq
- Tənqidi düşüncə
- Özünü dərk etmə

@scoutsforsdgs

© Milli Gənclər
Programının "Azərbaycan
Skautları Dayanıqlı İnkişaf
Məqsədləri Naminə"
programı
Mart 2022

Azərbaycan Skautlar Assosiasiyası
Bakı, Azərbaycan

Tel.: + 994 70 502 23 91

info@scout.az
www.scout.az

Kitabçanın dizayn edilməsi və tərtibatı
zamanı Dünya Skaut Hərəkatı Təşkilatının
şablonlarından istifadə edilmişdir. Bu nəşrin
dünya programı üçün istehsalı Alwaleed
Philanthropies təşkilatının dəstəyi sayəsində
mümkün olmuşdur.
Təlimlərin həyata keçirilməsi zamanı təqdimat
materialını <https://scout.az/scouts-for-sdgs/>
Saytına keçid edərək əldə edə bilərsiniz.